

**Plenul Colegiului Disciplinar
pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

cu privire la contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2
al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024, emisă în privința judecătorului Sofia Aramă
de la Judecătoria Cimișlia

22 aprilie 2025
nr.5/3

mun. Chișinău

**Plenul Colegiului Disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în
componența:**

Președintele ședinței:

Membrii:

Lucia Bagrin

Valentina Stratulat

Lilia Potînga

Vladislav Schibin

Sergiu Beșliu

examinând în ședință închisă contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a
contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024, emisă în privința
judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia,

C O N S T A T Ă :

1. La 19 martie 2024, Victor Eșanu a depus la Inspekția judiciară sesizarea, înregistrată cu nr.
397p/m cu privire la acțiunile judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia.

1.1. În susținerea sesizării a relatat că judecătorul Sofia Aramă ar fi respins cererea formulată
în ordinea art. 248¹ din Codul de executare și art. 473¹ din Codul de procedură penală privind
contestarea sancțiunii disciplinare aplicate la 27 iulie 2018 prin decizia Directorului adjunct al
Penitenciarului nr. 3 Leova.

2. Prin Decizia Inspekției Judiciare nr. 307s-397p/m din 3 mai 2024 sesizarea a fost respinsă ca
neîntemeiată.

2.1. Inspectorul-judecător a reținut că petiționarul în sesizare expune dezacordul cu acțiunile și
actele emise de judecătorul sesizat la examinarea cauzei civile.

Din analiza informației cuprinse din sesizare și celor expuse în opinia prezentată de judecătorul
Sofia Aramă, s-ar deduce lipsa totală a oricăror date temeinice care să confirme bănuiele rezonabile a
existenței abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178/2014.

Astfel, prin probele administrate s-ar fi constatat cu certitudine că faptele expuse în sesizare nu
întrecesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare pretinse prevăzute de art. 4 alin. (1), lit. p)
din Legea nr. 178/2014, ori petentul a menționat doar că au fost încălcate în procesul de soluționare
a cauzei normele imperative, însă nu ar fi indicat care anume și prin ce se manifestă caracterul
imperativ al acestora.

Cele invocate în sesizare nu ar constitui temei pentru o suspiciune rezonabilă a abaterii de la
normele legale, a neglijenței în activitate, a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale,
depășirea obligațiilor legale sau acțiuni cu incompetență, atitudine nedemnă în procesul de înfăptuire
a justiției, fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției.

3. La 20 iunie 2024, Victor Eșanu a depus o contestație la Decizia Inspekției Judiciare din 3 mai
2024, solicitând anularea ei, verificarea legalității acțiunilor judecătorului Sofia Aramă de la
Judecătoria Cimișlia cu atragerea judecătorului la răspundere disciplinară.

3.1. În contestație a insistat asupra faptului că inspectorul-judecător nu a examinat pe deplin
starea de fapt, fiind de obligația inspectorului să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica
faptele invocate de autorul sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor faptei care poate
constitui abatere disciplinară.

4. Prin hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024 contestația depusă de Victor Eșanu împotriva Deciziei Inspecției Judiciare din 3 mai 2024, a fost respinsă.

4.1. În susținerea acestei soluții Completul a reținut că, în contestație petiționarul nu a invocat argumente noi și care nu au fost verificate de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare.

Mai mult ca atât, Colegiul a reținut că interpretarea și aplicarea normelor de drept excedă sfera răspunderii întrucât țin de raționamentul logico-juridic al magistratului. Verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv - în instanța de recurs. Altfel spus, o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac.

Completul a conchis că maniera în care a acționat completul judiciar în vederea punerii în executare a dispozițiilor legale nu poate fi apreciată, ca fiind o încălcare sau o restricție a părții recurente de acces la justiție.

5. La 27 septembrie 2024, Victor Eșanu a depus o contestație la Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024, solicitând anularea acesteia și a Deciziei Inspecției judiciare din 3 mai 2024 cu atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia.

5.1. În susținerea contestației a reiterat cele menționate în sesizare și contestația la Decizia Inspecției Judiciare.

APRECIEREA PLENULUI COLEGIULUI DISCIPLINAR

6. Examinând contestația și materialele cauzei, în limitele controlului de legalitate, Plenul Colegiului Disciplinar consideră că, contestația depusă de Victor Eșanu urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024, emisă în privința acțiunilor judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia, reieșind din următoarele considerente.

6.1. Prin dispoziția alin. (3) art. 29 Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârea privind admiterea contestației este obligatorie pentru inspecția judiciară, care urmează să efectueze cercetarea disciplinară în conformitate cu art.23. Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării *poate fi contestată la colegiul disciplinar*.

Procedura de examinare a contestațiilor împotriva hotărârilor completelor de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu este stabilită prin Legea nr. 178/2014, astfel contestația va fi examinată în conformitate cu procedura stabilită pentru examinarea contestațiilor de către completul de contestații.

Conform prevederilor art. 28 din Legea nr. 178/2014:

(1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. *Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.*

(2) La necesitate, membrii completelor de contestație pot solicita inspecției judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi.

(3) Completele de contestație decid:

- a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare;
- b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardivă.

(4) În cazul prevăzut la alin. (3) lit. a), cauză restituită inspecției judiciare se repartizează pentru verificări suplimentare altui inspector-judecător.

Plenul Colegiului Disciplinar relevă că, în procedura de examinare a unei contestații depuse împotriva hotărârii Completului de contestații prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei

inspectorului-judecător, competența Plenului Colegiului Disciplinar constă în verificarea legalității unei hotărâri care nu are ca obiect de examinare o abatere disciplinară determinată și încadrată în prevederile art. 4 din Legea nr. 178/2014, Plenul, care în această procedură deține statut de instanță *quasi-judiciară*, având competența de a respinge contestația ca neîntemeiată, (inadmisibilă), tardivă, ori de a o admite cu restituirea către inspectorul-judecător pentru efectuarea cercetării suplimentare (art. 28 din Legea nr. 178/2014 în vigoare la momentul depunerii contestației).

Ținând cont de faptul că acțiunile judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia, la moment nu au primit o calificare care s-ar încadra în prevederile art. 4 din Legea nr. 178/2014, Plenul Colegiului Disciplinar apreciază contestația drept o chestiune fără o complexitate deosebită, care poate fi examinată în procedură scrisă.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a recunoscut, că poate fi justificată renunțarea la ținerea unei ședințe în cauze care ridică aspecte cu un caracter limitat [*Allan Jacobsson împotriva Suediei* (nr. 1), pct. 49; *Valová, Slezák și Slezák împotriva Slovaciei*, pct. 65-68] sau chestiuni de drept fără o complexitate deosebită [*Varela Assalino împotriva Portugaliei* (dec.); *Speil împotriva Austriei* (dec.)]. Curtea a decis în repetate rânduri că, în acest domeniu, autoritățile naționale pot, ținând cont de cerințele de eficiență și economie, să renunțe la a se întruni în ședință, organizarea sistematică a dezbaterilor putând să constituie un obstacol în calea diligenței speciale necesare în domeniul securității sociale (*Schuler-Zraggen împotriva Elveției*, pct. 58; *Döry împotriva Suediei*, pct. 41; a se vedea, a contrario, *Salomonsson împotriva Suediei*, pct. 39- 40).

6.2. Plenul Colegiului Disciplinar reține că Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024 a fost comunicată petiționarului la 23 septembrie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție.

Plenul Colegiului Disciplinar menționează că Victor Eșanu a depus contestație la 27 septembrie 2024, astfel termenul de contestare a fost respectat.

6.3. Conform art. 3 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, *judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de prezenta lege. Încălcarea prevederilor altor acte normative atrage răspunderea disciplinară numai în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art. 4.*

6.4. Din sesizarea depusă de către Victor Eșanu rezultă că dânsul deținând calitate de parte în procesul intentat ca urmare a depunerii cererii formulate în ordinea art. 248¹ din Codul de executare și art. 473¹ din Codul de procedură penală privind contestarea sancțiunii disciplinare aplicate la 27 iulie 2018 prin decizia Directorului adjunct al Penitenciarului nr. 3 Leova.

Astfel, în esență Victor Eșanu nu a fost de acord cu soluția emisă de judecătorul vizat, nefiind la caz constatate acțiuni/inacțiuni care ar putea a fi catalogate ca fiind abateri disciplinare prin prisma Legii nr. 178/2014.

6.5. Este de notat că, judecătorul poate fi atras la răspundere doar în cazurile stabilite de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

6.6. Plenul Colegiului Disciplinar, în virtutea atribuțiilor sale atribuite prin lege, nu are dreptul să intervină în procesul de înfăptuire a justiției sau să se pronunțe în privința legalității și temeiniciei actelor de dispoziție ale instanței de judecată.

Relevant este că, în exercitarea atribuțiilor, judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

6.7. În urma verificării argumentelor expuse în contestație și probelor administrate se constată că, faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia, potrivit art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, răspunderea disciplinară a judecătorului nu poate fi antrenată pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor. La reținerea în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează să se stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, adică latura obiectivă și cea subiectivă.

6.8. La caz, Plenul Colegiului Disciplinar atestă corectitudinea concluziilor Completului Colegiului disciplinar, constatărilor Inspecției judiciare și că nu a fost constatată existența abaterilor disciplinare în acțiunile judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia, și respectiv nu a

constatat temei pentru a admite contestația depusă de Victor Eșanu. De fapt, acțiunile sesizate de către Victor Eșanu reprezintă acțiuni inerente procesului judiciar, iar legalitatea actelor judecătorești poate fi verificată în ordine de apel sau recurs.

6.9. Concomitent, se atestă că, în acțiunile judecătorului vizat în sesizare nu s-a constatat acțiuni ce ar putea fi considerate fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură, încât să afecteze încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora.

6.10. Prin urmare, Plenul Colegiului Disciplinar reține că, atât Inspekția judiciară, cât și Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar, corect au analizat și interpretat circumstanțele faptice invocate de autorul sesizării și al contestației și au reținut că aceste fapte nu fac obiectul contenciosului disciplinar, fiind emisă o decizie și o hotărâre legală și întemeiată.

6.11. În corespundere cu dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, *hotărârile plenului colegiului disciplinar se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.*

Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Colegiului disciplinar cu 5 (cinci) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotriva” respinge contestația depusă de Victor Eșanu împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024.

7. În conformitate cu art. 28, alin. (3), lit. b) și 35 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. **Se respinge** contestația depusă de Victor Eșanu împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024, emisă în privința judecătorului Sofia Aramă de la Judecătoria Cimișlia.

2. Se menține fără modificări Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 128/9 din 9 august 2024.

3. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii copiei Hotărârii motivate.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței

Lucia Bagrin

Membrii:

/semnăturile/

Valentina Stratulat

Lilia Potînga

Vladislav Schibin

Sergiu Beșliu